

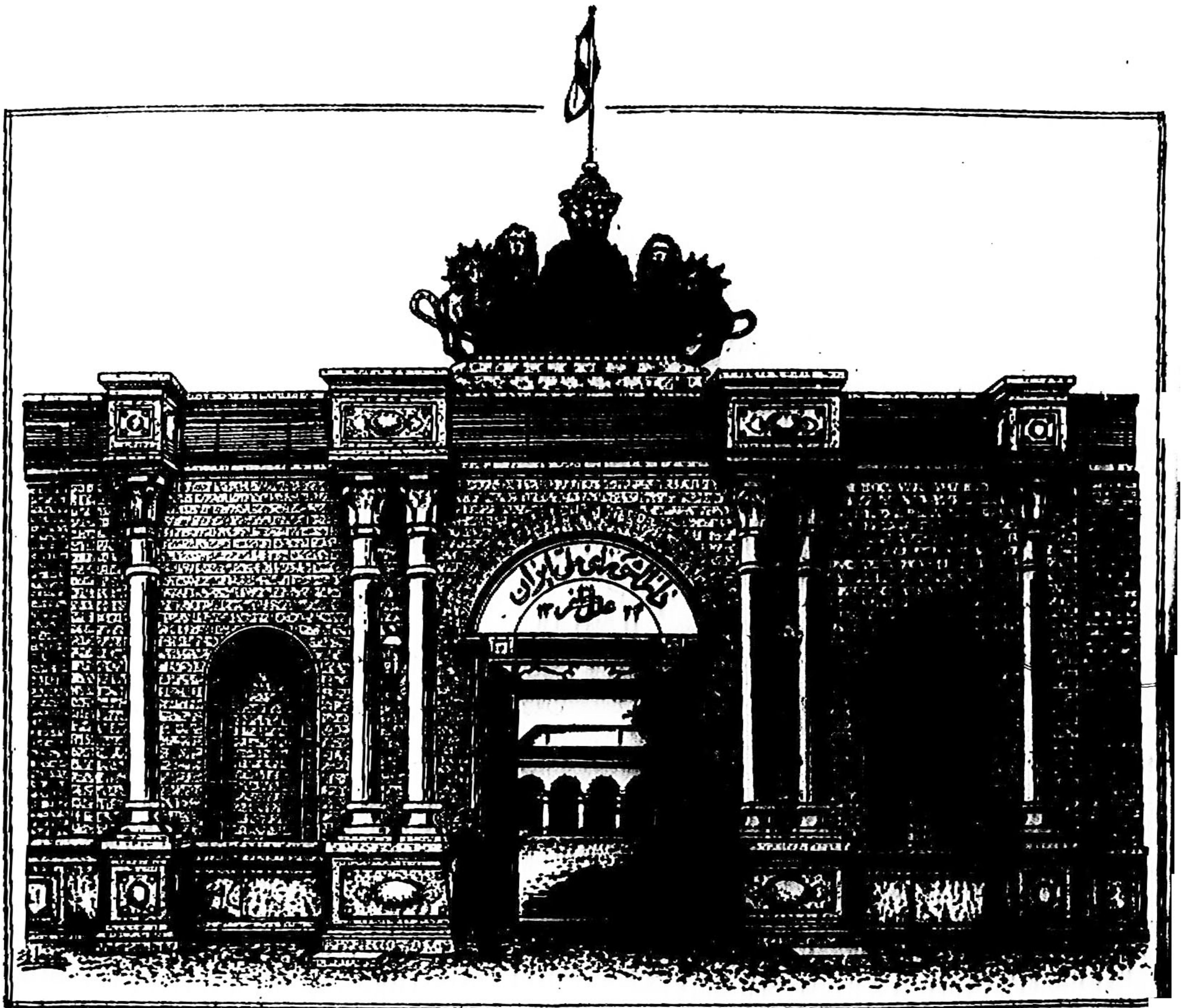
دوره ششم تقنینیه

جلسه ۲۲۲	<h1>تذکرات مجلس</h1>	شماره ۱۸۷
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه لیله سه شنبه ۲۲ اسفند ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۰ رمضان المبارک ۱۳۴۶	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبوعه مجلس	قیمت اشتراک داخله ایران سالیانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمت تک شماره تک کورانت

از صفحه	الی صفحه	عنوان
		۱ مذاکره نسبت بخر کبسیون بودجه راجع باضافه صدی سه عایدات وصولی انحصار قند و شکر و مالیات راه بیودجه ۱۳۰۴ اداره گمرک و تصویب آن
۲۹۴۲	۲۹۴۲	
		۲ مذاکره نسبت بخر کبسیون بودجه راجع به تجدیداستخدام مستخدمین بلژیکی و تصویب آن
۲۹۴۰	۲۹۴۲	
		۳ مذاکره نسبت بخر کبسیون بودجه راجع بااستخدام رئیس کل گمرکات از بلژیک و تصویب آن
۲۹۴۰	۲۹۴۰	
		۴ قانون اجازه استخدام یازده نفر مأمور بلژیکی جهت اداره کل گمرکات ایران
۲۹۴۷	۲۹۴۷	
		۵ قانون اجازه استخدام یک نفر بلژیکی جهت ریاست کل گمرکات
۲۹۴۸	۲۹۴۸	
		۶ قانون راجع به صدی سه عایدات وصولی انحصار قند و شکر و مالیات راه در سنه ۱۳۰۵
۲۹۴۸	۲۹۴۸	

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس لیلہ سه شنبه ۲۲ اسفندماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۰ رمضان المبارک ۱۳۴۶

جلسه ۲۲۲

غائبین با اجازه جلسه قبل
 آقایان: افشار - شریعت زاده - محمد نقی
 اسعد - آیه الله زاده اصفهانی
 غائبین بی اجازه جلسه قبل

(مجلس سه ساعت از شب گذشته ریاست آقای
 پیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس لیلہ یکشنبه ۲۰ اسفند
 را آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)

آقایان. اسدی - اعظمی - نظام مافی - قوام شیرازی
مهدوی - جوانشیر - میرزا حسنخان ونوق - محمود رضا - حاج
غلامحسین ملک - زنکنه

دیر آمده بی اجازه جلسه قبل

آقای حاج شیخ بیات

رئیس - نسبت بصورت مجلس ابرادی نیست؟ (اظهار
شد - خبر) صورت مجلس تصویب شد.

جمعی از نمایندگان - دستور

رئیس وارد دستور میشود. راجع بدستور پیشنهادهای
رسیده است قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

امضا کنندگان ذیل تقاضا میکنم نسبت بلاوجه کمک
راجع بخرج تحصیل پسرهای آقای دکتر اسمعیل خان مرزبان
که مذاکره در آن کافی شده و فقط باید رای گرفته شود امشب
رای گرفته شود. عراقی - بهبهانی ملک مدنی

پیشنهاد آقای موقر

بنده پیشنهاد میکنم لایحه قانون قاچاق جزو دستور
در درجه اول و لایحه طرح قانون مستخدمین خوزستانی
در درجه دوم گذارده شود
پیشنهاد جمعی از آقایان

امضاء کنندگان پیشنهاد میمائیم که خبر کیسیون در
راجع به پل سفید رود در درجه اول جزو دستور قرار داده
شود شیروانی - ضياء - محمود رضا - معظمی بروجردی
و چند نفر دیگر

وزیر مالیه - در آخر جلسه گذشته بنده تقاضا کرده
بودم از آقایان نمایندگان محترم که موافقت بفرمایند و
در این یکی دو جلسه که با آخر سال مانده چند فقره
لایحه است که خیلی مهم و فوری است آنها را مقدم
بدارند زیرا تصویب آنها برای مرمت کردن کار مالیه
مملکت نهایت درجه اهمیت را دارد. من جمله چنانچه
عرض کردم و از طرف آقایان هم موافقت شد یکی خبر
کیسیون راجع به صدسه انحصار است این لایحه ای
مرتب کردن کار يك اداره مملکتی مثل اداره گمرک که

بودجه ۱۳۰۴ اداره گمرک بعنوان صدی سه اضافه
نموده و مخارج وصول مالیات حق الثبت را نیز از همین
محل بردارند اعتبار مزبور از هر حیث تابع قوانین مربوطه
بوجوه عمومی خواهد بود

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - موافقم

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - چون بنده اطلاعی از این مسئله ندارم
مخالفم ولی نمیتوانم مخالفت کنم.

رئیس - آقایان کازرونی

کازرونی - بنده موافقم

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده هم موافقم

رئیس - آقای آقاسید بعقوب

آقاسید بعقوت - موافقم.

رئیس - رای گرفته میشود ماده واحد باورقه آقایانیکه

تصویب می کنند ورقه سفید و الا ورقه کبود
خواهند داد.

(در اینموقع اخذ و شماره آراء بعمل هشتاد و يك
ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حضار صد و یازده باهشتاد و يك رای
تصویب شد.

اسامی رای دهندگان

آقایان. حیدری - کی استوان - بنی سلیمان - امام
جمعه شیراز - احتشامزاده - عصر انقلاب - دشتی -
شیروانی - اوبخت - فرمند - جلالی - مرتضی قلیخان

رئیس - آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع - موکلین نماینده محترم بابشان
اظهار کرده اند که جلسه باید تعطیل شود ولی موکلین
بنده به بنده گفته اند ما میتوانیم کار کنید. به علاوه
شب های احبباء دیشب بود فردا شب است شب دیگر
است. این شب هالبنه در نظر ما هم محترم است موکلین
و وکلاء همه مسلمان و همه احترامات لیالی قدر رادارند
ولی آقا میدانید ادعیه وارده مختص بفردا شب است.
اما امشب بهترین اعمال و کار های ما اینست که این جا
بنشینیم و برآمد خدمت کنیم. يك مردمی گرفتارند
دچارند. اغلب پارلمان های دنیا ماه به ماه تعطیل میکنند
برای اینکه کارشان را کرده اند ولی ما کاره اربم و نازه
میخواهیم وارد مراحل کار شویم الان مسئله عمیزی معطل است
آیا سزاوار است که این کار را تمام نکنیم؟ خوب
امشب باید يك کار بکنیم فردا شب يك کار شب دیگر
کار دیگر تا اینکه کار های مملکتی را صورت دهیم چند
شب دیگر تعطیل عید خواهد بود و تاسیزده مجلس نیست
کارها اگر حالا نکند همینطور معطل خواهد ماند و
همان موکلین ما خواهند گفت چرا کارهاشان را معطل
کرده ایم؟ آقا عبادت بجز خدمت خلق نیست پس
مقتضی است که امشب ما این عبادت را بکنیم و فردا
شب طور دیگر عبادت کنیم

رئیس - رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای فیروز

آبادی آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند
(معدودی قیام کردند)

رئیس - تصویب نشد ماده واحد قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحد - وزارت مالیه مجاز است از اول ۱۳۰۶

مبلغ دو میلیون و نهصد و پنجاه و دو هزار و دوست
و نود و هفت قران که معادل صدی سه عایدات وصولی
انحار قند و شکر و مالیات راه در ۱۳۰۵ هست برقم

بیات - دادگر - خطیبی - بهار - کازروانی - نکهبان
 نفة الاسلامی - عمادی - میرزا ابراهیم آشتیانی - ملک
 مدنی - حاج میرزا مرآت - طباطبائی دبا - اسفندیاری
 عباس میرزا - موقر - ابلخان - عدل - احمد بختیاری
 مقدم - محمد ولیمیرزا - شریعت زاده - بامداد - مفتی
 افخمی - یاسائی - سید حسین آقاییان - خواجوی - دکتر
 رفیع خان امین - دکتر سنک - زارع - محمد آخوند
 ملک ارج میرزا پورنیمور - افسر - بدر - میرزا عبدالله خان
 وثوق - وزیر - معظمی - دکتر مصدق - آبه الله زاده
 خراسانی - ساکنیان - میرنماز - فرشی - ذوالقدر -
 طباطبائی وکیلی - اسکندری - مسعود - حشمتی - طاهری
 سلطان محمد خان عامری - لبقوانی - خوئی - دکتر لقمان
 مولوی - افشار - حاج میرزا حبیب الله امین - بالیزی -
 ابراهیمی - زوار - میرزا عبدالحسین - جهانشاهی - ضیاء
 محقق - دیوان بیکی - سید کاظم - فهیمی - دولتشاهی -
 اعتبار - نجومی -

وزیر مالیه - تقاضای بنده راجع بخر کبسیون در
 موضوع کمترتات مستخدمین کمرک است

رئیس - مخالفی ندارد؟

(گفتند خبر)

رئیس - خبر مزبور مطرح است، شور در کلیات است

رئیس - آقای حاج آقا رضا

حاج آقا رضا رفیع - موافقم

رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - بنده با استخدام این مستخدمین بلژیکی
 مخالفی ندارم ولی میخواهم آقای وزیر مالیه توضیح
 بدهند که بالاخره چه وقت از نقطه نظر اداره کردن
 کمرک ما از این مستخدمین بلژیکی مستغنی خواهیم
 بود. سالیان دراز است که بلژیکی ها در رأس اداره
 کمرک ما هستند و خوب هم خدمت کرده اند بمنون آنها
 هم هستیم ولی بالاخره يك ایرانی هیچوقت پیدا نمیشود

خود برانها در اداره کمرک هستند که بدر همه کار
 میخورند. ولی این مسئله مانع از این نیست که شاید
 نا چند وقت دیگر باز کمرکات ما احتیاج باین مستخدمین
 بلژیکی داشته باشد. زیرا این اداره بقدری کارش
 زیاد و دقیق است که ما نا چندی باز بوجود این
 مستخدمین احتیاج داریم و مجبوریم اینها را نگاه بداریم
 و در این موقع که بواسطه ساده شدن تعرفه کمرکی و
 اینکه ما میخواهیم تعرفه مستغلی برای خود مان ایجاد
 کنیم و بواسطه اصلاحاتی که لازم است در این قسمت
 در سرحدات ما بشود و دفاتر ما باید محدود تر شود
 ناچاریم که این عده را نگاه داریم و کمترتاتشان را
 تجدید کنیم و اگر بعد از مدت سه سال بتوانیم خودمان
 را بی نیاز کنیم خیلی خوب است در این موقع تجدید
 کمترتات بنده خودم در نظر داشتم که ازحالا اینرویه را شروع
 کنیم و یکی دو نفر از این عده را کسر کنیم ولی چیزیکه مانع
 از اجرای این خیال شد و بر عکس دولت را مصمم
 کرد باینکه از آقایان تقاضا کند که با تمام این عده
 موافقت فرمایند همین بود که عرض کردم. برای تغییراتی
 است که در امور تعرفه کمرکی ما حاصل خواهد شد
 زیرا آقایان در نظر دارند که تا کنون ما يك ترتیب
 خاصی نسبت به کمرکات خودمان داشتیم و مطابق دو
 تعرفه عمل میکردیم ولی با تصمیماتی که اخیراً دولت
 گرفته و با القاء عهد نامهای سابقه که انشاءالله بعد
 از ماه دوم سال نو رسماً در همه جا جاری خواهد شد
 عنقریب لایحه تعرفه مستقل جدیدی تقدیم مجلس
 خواهد شد. و البته در این موارد و مواقع
 اشخاصی لازم است در کار باشند که بصورت نام و تمام
 داشته باشند و این نوع امور را باید بنظر آنها واگذار
 کرد از این جهت تصور میکنم از نگاهداشتن این عده و
 حقوق دادن بانها ضرر نخواهیم برد بلکه برعکس فائده
 هم میبریم چنانچه در این مدت بواسطه حسن اداره کمرک
 یکی از بهترین ادارات ایران از حیث نظم و نسق و عایدات

و غیره محسوب است از این جهت ما این پیشنهاد را
 کردیم و منتظریم نمایندگان محترم هم موافقت فرمایند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده موافقم

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - موافقم

جمعی از نمایندگان - مخالفی ندارد مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میگیریم بشور مواد آقایانی که

تصویب می کنند قیام فرمایند

(عده زیادی قیام کردند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول

(بشرح آتی خوانده شد)

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه

که در القضاء مدت کمترتات مستخدمین بلژیکی که

فعلاً در اداره کل کمرکات خدمت می نمایند پانزده نفر

مأمور بلژیکی برای مدت سه سال کمترتات کند و نیز

وزارت مالیه میتواند مأمورین مزبور را از میان مستخدمین

فعلی انتخاب کند

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - البته بنده با استخدام مستخدمین بلژیکی

کمال موافقت را دارم و همان طور که آقای وزیر مالیه

اظهار کردند بایستی از ایشان قدر دان شود ولی در این

موقع خواستم سؤال کنم که علت رفتن مسیو

مولیتر که خدماتش بر همه ما مکشوف است چه بوده آیا

ممکن نبود...

رئیس - این مخالفت راجع به ماده اول نیست.

رأی میگیریم به ماده اول آقایانیکه تصویب میکنند قیام

فرمایند.

(عده زیادی برخاستند)

رئیس - تصویب شد ماده دوم

(باین کیفیت خوانده شد)

ماده دوم - برای حقوق مأمورین مذکور در ماده فوق بوزارت مالیه مبلغ ۶۶۳۱۰ تومان اعتبار داده میشود.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - همان طوریکه اکثریت مجلس به مستخدمین بلژیکی حسن ظن دارند بنده هم حسن ظن دارم و حقا در این مدن خوب از عهده برآمده اند ولی خواستم در این جا از آقای وزیر مالیه سؤال کنم که این جا نوشته برای حقوق مأمورین مذکور در ماده فوق بوزارت مالیه مبلغ شصت و شش هزار و سیصد و ده تومان اعتبار داده میشود) ما که در دوره چهارم کنترات این ها را تصویب کردیم بفرانک تصویب کردیم (صورتش در اینجاست و بنده نتوانستم تطبیق کنم حالا اگر آقای مخبر با آقای وزیر مالیه تطبیق کرده اند که این صورتی که در اینجا نوشته در سال اول چهارده هزار فرانک و در سال دوم یازده هزار فرانک سال بعد شانزده هزار فرانک به بالا غرض این است این چیزی که ما در اینجا تصویب میکنیم یا آن سابقی زیادتی دارد یا کمتر است خوب است يك توضیحی در این باب بدهند که بنده بفهمم.

اعتبار مخبر کمیسیون بودجه - این شصت و شش هزار سیصد و ده تومان که اینجا نوشته مبلغی است که الان باین یازده نفر میدهند و سابقاً هم همین داده میشده و بیش از این مبلغ نیست و علاوه این مبلغ هم اعتبار است و اگر فرضاً دوسه نفر از این ها هم روند عوض این ها را استخدام خواهند کرد و مبلغی که دولت بانها خواهد داد کمتر از مبلغ سابق خواهد بود زیرا این ها در عرض چندین سال خدمت این مبلغ را دریافت میکنند و دولت البته نسبت به مستخدمین جدید این قدر حقوق نخواهد داد و این مبلغ را هم که دولت خواسته بطور اعتبار است اگر خود این مستخدمین فعلی باقی ماندند که همان مبلغ سابق

را خواهند داد ولی اگر بعضی از این ها رفتند و بجای شان مستخدم جدید استخدام شد کمتر خواهند داد در هر حال چیز اضافی نیست

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - يك قسمت از نظریات بنده را آقای باسائی فرمودند. ما تا کی باید متصل از خارجی ها استخدام کنیم. گمرک که يك چیز خیلی مهم و يك علم بزرگی که ما این قدر مستخدم خارجی برایش استخدام کنیم بیست و پنج سال است که این مستخدمین در ایرانند...

رئیس - اینکه میفرمائید راجع بماده اول و آن یازده نفر است. در ماده دو مذاکره بفرمائید.

فیروز آبادی - بهر حال. آنرا آقایان رأی دادند ولی بنده عرض میکنم ما محتاج باین یازده نفر نیستیم و منتهی پنج شش نفر کافی است و برای این عده هم شصت و شش هزار تومان لازم نیست بدهیم بیست و پنج الی سی هزار تومان کافی است. و اینکه بنده پنج نفر را در نظر گرفتم برای اینست که بکنفر برای مرکز و چهار نفر دیگر در اطراف و سرحدات مهم مملکت باشند و با این عده ما بخوبی میتوانیم کار گمرک خودمان را اداره کنیم. و ضرورتی ندارد که شصت و شش هزار تومان اعتبار بدهیم و هیچ محتاج نیستیم باین ملاحظه بنده مخالفم

رئیس - در ماده اول یازده نفر رأی داده شده است آقای دادگر

دادگر - عرض کنم چون ایشان خارج از ماده وارد بحث شدند بنده هم بهمان تناسب عرض میکنم این که فرمودند گمرک بزرگ نیست یعنی چه؟ یعنی از حیث

عمرت بزرگ نیست یا از حیث تشکیلات بزرگ نیست؟ گمرک يك مؤسسه فنی است که بالاخره مباشر آن کار باید از علوم اقتصادی اطلاع داشته باشد. اما اینکه یازده نفر را فرمودید زیاد است این کارها آقای فیروز آبادی قواعد خاصی دارد. وقتی که دولت مطالعه کرد در کاری رای او ملاک است. ملاک عقیده او است. بنده چه میدانم که یازده نفر لازم است یا دوازده نفر؟ این يك فکری منطقی است که من هیچ وجه رویش ورزش نکرده ام. شما می فرمائید پنج تا بنده عرض می کنم چهار تا. می فرمائید چهار تا. بنده عرض می کنم او هم لازم نیست دو تا. این منطق ندارد ما تشخیص نکرده ایم. دولت باید این را مطالعه کند و قدریکه ضرور میدانند پیشنهاد کند بمجلس و بنظر بنده این نظر آقا بی مورد است

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رای گرفته میشود بماده دوم آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. مذاکرات در کلیات است

بعضی از نمایندگان - چهار ماده است

رئیس - درست است ماده سوم

(بمضمون آنی خوانده شد)

ماده سوم - در صورتیکه مستخدم کنترات شده مستخدم جدیدی باشد حقوق سالیانه او نمیتواند از چهار هزار تومان تجاوز کند.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای رفیع

رفیع - موافقم

رئیس - آقای بیات

بیات - موافقم

رئیس - مخالفی ندارد

گفته شد خبر

رئیس - آقایان موافقین با این ماده قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد ماده چهارم

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده چهارم - سایر شرایط کنترات مأمورین بلژیکی بموجب قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ راجع بآخرین کنترات مستخدمین بلژیکی گمرک تعیین خواهد شد

رئیس - آقای حاج شیخ بیات

حاج شیخ بیات - بنده اصولاً با استخدام بلژیکیها برای گمرک مخالف نیستم برای اینکه در این مدت خدمات خوبی کرده اند نسبت باداره کردن گمرکات مملکت ولی چیزی که هست اینجا همیشه در موقع کنترات ها معمول بود این بود که اگر يك اشخاص خارجی را میخواستند کنترات کنند

کنترات آنها را باسم معین میآوردند بمجلس و مخصوصاً در قسمت کنترات بلژیکیها که اینها الان جزو مستخدمین مملکتی هستند نمیخواهیم دعوت شوند مگر بودیاسم آنها معیناً یازده نفر تقدیم مجلس میشد و از مجلس میگذشت. موضوع دیگری که میخواستم استفاده کنم از موقع آن بیانی بود که آقای وزیر مالیه فرمودند

راجع بتعرفه گمرکی چون بنده در موقعی که از این مسافرت مراجعت کردم در کرمانشاه و سرحد يك کتابچه راجع بتعرفه گمرکی جدید از طرف دولت فرستاده شده بود به آنجا. بنده در آن تعرفه گمرکی که ملاحظه کردم دیدم

انومیلهای سواری را تا سه هزار تومان قیمت معاف کرده اند از گمرک. البته آقایان تصدیق میفرمایند که امروز اتومبیل سواری در مملکت از تجملات است و نمیشود همچو نحمیلی را بر این ملت کرد و بیجهت او را از گمرک معاف کرد. این است که من میگویم

آقای وزیر مالیه يك توضیحی در این موضوع بدهند

وزیر مالیه - در قسمت اول فرمایشات آقای بیات بنده تصور میکنم که ایشان میبایستی اینطور اظهار عقیده

بنده تصور میکنم که ایشان میبایستی اینطور اظهار عقیده

و میل کنند که همیشه مستخدمین خارجی طرز استخدامشان بصورتی باشد که در این لایحه بمرض رسیده صاحبش این است. اسم مسیو فلان را آوردن در مجلس این هیچ مورد ندارد قانونی هم که از مجلس گذشته است می گوید سه چیز باید در مجلس تصویب شود. ملیت، مدت خدمت، حقوق، پس در حقیقت هم مطابق آن قانون هم مطابق اصل صحیح اداری بایستی همیشه اینطور باشد. اگر يك وقتي در گذشته بفرمایند ترتیب گذشته است او خوب بوده. در آتیه باید تقلید از این قسمت بشود. و اما در قسمت ثانی متاسفم که جناب شیخ نوجهی به تعرفه کمرکی که در خود مجلس بتصویب رسیده فرمودند برای اینکه این نکته که بهش اشاره می فرمایند در تعرفه مصوبه خود مجلس است که در ضمن قرارداد با دولت شوروی در مجلس تصویب شده و همچوقت يك دستور العملی که خلاف قانون باشد ایشان میتوانند اطمینان داشته باشند که از وزارت مالیه صادر میشود.

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - موافقم

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

تقی زاده - با کفایت مذاکرات بنده مخالفم

رئیس - آقای تقی زاده با کفایت مذاکرات مخالفید

تقی زاده - بلی. این مطالب که خیلی مخالف ندارد

بنظر بنده اکثریت بلکه اتفاق آقایان موافقت با استخدامش ولی شاید بعضی نکاتی پیش بیاید که ذکرش بیفایده نیست ولی باین سرعت که میگذرد بنده میخواهم يك نکاتی عرض کنم که شاید لازم باشد و ذکر او باعث تعویق قانون نخواهد شد. باین جهت بنده نمنا میکنم که باین سرعت این قانون را لازم نیست بگذرانیم. اجازه داده شود

بعضی مطالب گفته شود بعد رای بدهیم

رئیس - آقای رفیع

رفیع - خود نماینده محترم میدانند آقایانیکه میگویند مذاکرات کافی است برای این مذاکراتی است که در ضمن مخالفت شد که یکی دو نفر از آقایان مخالفت کردند ما فهمیدیم چه گفتند؟ يك مذاکراتی کردند راجع به بلژیکی ها که هیچگدامش صلاح نبود که ایران ها خوب مردمانی هستند یا بلژیکی ها خوب خدمت کرده اند اما آقا ایراد کردند که اتومبیل را در تعرفه کمرکی معاف کرده اند در خالتی که اگر اینکار را که آقا میفرمایند نکنند بر خلاف قانون مجلس رفتار کرده اند. اگر مسئله صحیحی باشد که بخواهند اظهار بفرمایند همه آقایان موافقت که مذاکره شود ولی يك مخالفتی میشود که حقیقتاً مناسب نیست در مجلس شورای ملی مذاکره شود باین جهت مذاکرات را کافی میدانند آقا بالاخره اگر يك مطالبی دارید که واقعاً مجلس حال گوش دادنش رداشته باشد بفرمائید ولی بعضی از آقایان قبل از جنابعالی اجازه گرفتند و يك فرمایشاتی فرمودند که اصلاً مناسب نبود و هیچ در اینجا مورد ندارد. ما چند نفر مستخدم بلژیکی لازم داریم. بسیار هم خوب عمل کرده اند. و کمرک سیصد هزار تومانی را بچندین میلیون رسانده اند و بالاخره همه آقایان موافقت که خوب عمل و رفتار کرده اند و باید استخدام شوند

رئیس - آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام

فرمایند.

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد آقای دشتی

دشتی - بنده اصولاً با لایحه مخالف نیستم. فقط چون

جنبه بودجه دارد خواستم يك تذکراتی راجع باوضاع بنادر جنوب به آقای وزیر محترم مالیه بدهم و همانطور که شفاهاً وعده فرمودند يك اقداماتی بفرمایند. اداره کمرک بعقیده

بنده یکی از مقتدر ترین دوائر دولت است هم از حیث حقوقی که میدهد خیلی متناسب است و هم اعضاء آن خوب کار میکنند ولی از دو سال باینطرف اوضاع بنادر جنوب خیلی بد شده باین معنی که پار سال بنده در اینجا در مجلس عرض کردم که قاچاق فوق العاده شایع شده و یکی از علل شیوع قاچاق مأمورین جزء کمرکند اینجا تقاضا کردیم که يك اقداماتی در جلوگیری از قاچاق بشود برای اینکه شیوع قاچاق علاوه بر اینکه آزادی کمرک را فلج میکند يك عده بنجار را هم ورشکست میکنند. از پار سال تا بحال يك اقداماتی کرده اند حالا این اقداماتشان معکوس نتیجه داده اقداماتی که کرده اند این است که فشار بنجار محترمی که در قاچاق شرکت ندارند و هیچوجه در معامله قاچاق داخل نیستند وارد میآورند و بیهانه قاچاق و اینکه قاچاق کبر مفتش میآید هر کس را متهم بقاچاق میکنند و طرز ثبوت هم ندارد فقط چند نفر می نشینند و يك چیزی مینویسند آنوقت مبنی بر این صورت جلسه اموال بنجار می برند. به بنده و شاید به آقای کازرونی و آقای وزیر مالیه دوسیه های مفصل شکایت بنجار میرسد مخصوصاً بنجار محترم و علماء بوشهر و بالاخره اشخاصی که مربوط به قاچاق نیستند شکایت کرده اند از ان وضعیات و اخباراً بنده يك تلگراف مضحک داشتم تلگراف این بود که مسیو هون رئیس تقنیش کمرک جهاز های شرعی بنسدر را بکلی منع از مسافرت کرده. چون غالباً جهازات شرعی قاچاق میبرد این گفته که اصلاً جهازات شرعی نباید حرکت کنند. در صورتیکه کشتی باید حرکت کنند و دولت وسیله داشته باشد سواحل را تقنیش کند اما منع کردن کشتی ها را از مسافرت آن وقت از بوشهر تا شیراز مال التجاره در نحت تقنیش قرار دادن این اسباب زحمت مردم است. حالا بنده موقع را مناسب میدانم از آقای وزیر مالیه استدعا کنم يك توجه مخصوصی برای جلوگیری از قاچاق بفرمایند که اسباب زحمت

شوند باین کار ها من غیر مستقیم ...

موقر - صحیح است احسنت

وزیر مالیه - پس مطلب دو سر دارد نباید تنها به اظهارات و مسائلی که از يك طرف گفته میشود گوش داد طرفین از هم شکایت دارند و همینطور که آقای دشتی تذکر دادند قضیه فوق العاده قابل توجه است و حقیقتاً احتیاج دارد باینکه تحقیق و قضاوت صحیحی بشود در این باب يك دستور العملی قبلاً داده شده و يك اقداماتی هم در جریان است و مخصوصاً خود بنده در اینموقع که چند روزی تعطیل است استفاده خواهم کرد برای مطالعه این کار و برای انجام کار دیگری که امر شده است به بنده تا سواحل جنوبی خودم میروم و در آنجا يك رسیدگی کامل و تقنیشاتی در کمرک میکنم و بعد اینهارا تکمیل میکنم و امیدوارم که وسایل جلوگیری از قاچاق را از هر حیث چه در سواحل و چه در قسمتهای دیگر با کمک آقایان فراهم کنیم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده مخالفم در کلیات همان مطالبی است که در ماده عرض کردم هر چند آقایان میفرمایند از کجا تو میدان پنج نفر کافی است و بازده نفر زیادی است

ولی بنده نظرم این است که یک نفر در مرکز و چهار نفر در سرحدات کافی است چیزی که خبی مفید است در امور آن مجازات است اگر چنانچه مجازات خائن و پادشاه خادم داده شد نتیجه دارد و الا هر چه بدهیم نمر ندارد هر چند در ضمن گفته شد که سیصد هزار تومان گمرک را اینها رسانند به بدست کرور آنوقت بنده عرض میکنم باری هشت عباسی گمرک بود حالا باری می و پنج تومان چهل تومان تفاوت گرفته میشود اگر این مقایسه را در نظر بگیرد باید دوست ملیون ما داشته باشیم نه ده ملیون اگر چه بفرمایش آقای دادگر بنده چیزی نمی فهمم اما همینقدر که می فهمم این ترتیب بدست که آقایان میفرمایند بنده عقیده ام این است که پنج نفر بلژیکی در صورتیکه بگویند ضرور است کافی است یکی بجهت مرکز چنانچه هم بجهت سرحدات زیاد بر این زیاد است سایر محلهائی هم که گمرک وارد میشود ممکن است نایب از طرف این چهار نفر با مسؤلیت نام بفرستند و هیچ محتاج باین مستخدمینی که سالی هشت هزار تومان ده هزار تومان خرج دارند ما باید خودمان رارایت کنیم در این مدت بیست و پنج سال که بلژیکیها هستند ما یاد نگرفته ایم اینکه میفرمایند کار بزرگی است اینطور نیست این قند را یکمن دو قران بگیر چه کار بزرگی است؟ ماهمه کارها را بزرگی کنیم و خودمان را کوچک میکنیم. مثل اینکه ما هیچ چیز نیستیم و دیگران همه چیز هستند. اگر شما در مملکت خائن را مجازات و خادم را پادشاه دهید بهتر از همه می توانیم کار کنیم اما افسوس که این ترتیب در بین نیست و اینکه میگویند خوب اداره شده بنده بیخود تعریف از کسی نمیکنیم بنده خودم سه چهار سال قبل از سرحد ضرب میکنم بک یهودی که بک زن جوانی هم داشت بقدر ده بازده هزار تومان گمرک از سرحد خفیه گذراند بدون اینکه بک پول بدهد این چیزی است که بنده خودم دیدم حالا آقایان چه دیده اند که تعریف می کنند؟ دیدانم!

رئیس - آقای حاج آقا رضا

حاج آقا رضا رفیع - فرمایشات آقای کلپانی بود که بطور عادی اغلب شبها که جلسه هست میفرمایند و مستفیض میکنند. مشاهدات آقای راجع زن یهودی چه بود بنده نمیدانم بالاخره آقایان اقرار دارند که اینها بک مستخدمین لایقی هستند. مکرر عرض کرده ام کفایت مذاکرات برای اینست که داخل اسامع این مذاکرات نشویم بک مردمانی آمده اند اینجا ما از آنها خدمت میخواهیم و باید آنها را تشویق کنیم زیرا در سرحدات هر جایی که ممکن بوده است اینها منافع ایران را حفظ کرده اند البته در بک جاهائی که وسائل برای جلوگیری از قاچاق نبوده کشتی میخواهد مامورین زیاد میخواهد

و اینکه آقایان نمایندگان موافقت میکنند که داخل در مواد شویم برای بک مقاصد است که خودشان امتحان کرده اند و فهمیده اند بنا بر این خوبست شما هم با آقایان موافقت بفرمائید که مذاکرات کافی باشد

رئیس - مذاکرات کافی است؟

جمعی از نمایندگان - بلی

رئیس - رای گرفته میشود باین خبر که مشتمل بر چهار ماده است آقایانیکه تصویب میکنند ورقه سفید و الا کبود خواهند داد (اخذ آراء بعمل آمده هشتاد و یک ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حضار صد و چهار نفر با هشتاد و یک رای تصویب شد

اسامی رای دهندگان

آقایان: عصر انقلاب - اسعد بختیاری - فهیمی - ذوالقدر - بنی سلیمان - امام جمعه شیراز - اعتبار - کی استوان - شبروانی - احتشام زاده - کلالی - بونخت - دشتی - خواجوی - دادگر - باسائی - میرزا عبد الله خان وثوق - پور تیمور - فرمند - خطیبی - عمادی

ملک مدای - جمشیدی - بهبهانی - بدر - ثقة الاسلامی بهار - حاج میرزا مرعشی - حیدری - مولوی - میرزا ابراهیم آشتیانی - میرزا حسن آبه الله زاده - موقر - فومنی - جلالی - امیر حسین خان ابلخان - کازرونی زارع - مقدم - زوار - عباس میرزا - دکتر رفیع امین اسفندیاری - مرعشی قلیخان بیات - شریعت زاده - سید حسین آقایان - دکتر سنک - ملک اراچی - محمد اخوند افسر - وزیری - وکیلی طباطبائی - ساکینیان - لبقوانی مفتی - امامی خوئی - محمد ولی میرزا - پالیزی - عدل ابراهیمی - میر ممتاز - فرشی - جهانشاهی - اسکندری حق نویس - دکتر مصدق - تقی زاده - محقق - اف - سید کاظم بزیدی - سلطان محمد خان عامری - ضیاء - میرزا عبد الحسین - دکتر لقمان - حشمتی - مسعود طاهری - افشار - دولتشاهی - فرمند - طباطبائی دیبا نگهبان.

(خبر دیگر مضمون ذیل خوانده شد)

ماده اول - - بدوات اجازه داده میشود که از اول فروردین ۱۳۰۷ تا مدت دو سال بکنفر مأمور بلژیکی رای ریاست کل گمرکات استخدام کنند حقوق سالیانه مأمور مزبور نه هزار تومان خواهد بود

رئیس - آقای حاج آقا رضا رفیع

رفیع - موافقم

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافقم

رئیس - آقای عباس میرزا

عباس میرزا - موافقم

رئیس - آقای امیر حسینخان

امیر حسینخان - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده نقطه نظر مخالفم اینست که در واقع ناسف دارم از اینکه در مقدمه لایحه نوشته شده است که مسیو مولینر بواسطه فلان مستعفی شده است در صورتیکه یکی از مستخدمین بلژیکی که خیلی خدمت کرده است و حقیقه بک قدر بزرگی بین ماها دارد مسیو مولینر هست و ما خیلی متأسف هستیم از رفتن ایشان برای اینکه حقیقه بک مستخدم خدمتگذار صدیق جدی بود و بنده که حقیقه رای میدادم باین بازده نفر (به فرمایش آقای مدرس) بواسطه آن دلگیری بود که مسیو مولینر داشتیم و حالا بنده نمیدانم که چه کسی را میخواهند بجای او بر قرار کنند که مثل مسیو مولینر اینطور علاقه بمملکت ما داشته باشد و گویا از بین مستخدمینی که هستند میخواهند بکنفر را معین کنند از این جهت آن عقیده را که بنده مسیو مولینر داشتیم به هیچکدام از اینها ندارم بجهت اینکه حقیقه مسیو مولینر بک مامور فوق العاده بود بنابر این نمیتوانم قبول کنم وزیر مالیه - از این مخالفتی که آقای آقا سید یعقوب فرمودند بنده خیلی خوشوقت شدم برای اینکه مخالفت نبود بلکه قدر دان بود و حقیقه دولت با نهایت تأرف این تقاضای مبرم مسیو مولینر را بخارج شدن از خدمت بعد از بیست و چهار سال خومت متوالی تلقی کرد ولی آقایان باید بدانند که ما نهایت میل را داریم که ایشان در خدمت خودشان باقی بمانند ولی هر قدر اصرار کردیم بواسطه علت مزاج که محتاج به معالجات و عملیاتی است نتوانست قبول کند و بنده میتوانم این جا این را بآقایان عرض کنم که مسیو مولینر خودش هم با نهایت ناسف از این مملکت میبرد برای اینکه در ضمن خدمتگذاری و در ضمن اینکه اظهار علاقه از اهل این مملکت و زمدار های این مملکت دیده خود او هم بهمه چیزها علاقه مند بود و حقیقه ما میتوانیم او را یکی از مستخدمین مبرز مملکت ایران تلقی کنیم ولیکن با مشورت خود ایشان و با تجربه که ایشان داشتند

و خود ما هم داشته ایم برای قائم مقامی او در نظر گرفتیم مسیو دکر کر را که بیست و دو سال خدمت دارد و یکی از بهترین مامورین ما است و اخیراً هم خدمات بسیار مهمی در عقد قرار داد گمرکی و تجارتنی در مسکو کرده و بنابراین دولت در آنجا بود و حقیقه یکی از مهمترین خدماتی است که انجام داده در نظر داریم که از تجربیات او استفاده کنیم و او را بجای مسیو مولیتر بگذاریم البته ناسف از رفتن مسیو مولیتر مالم از قدر دانی و تمجید دکر کر نیست و بنده اطمینان دارم که ایشان هم در مدت تصدی ریاست کل گمرکات همانطور که سلف او توانسته است رضایت آقایان را تهیه نماید او هم خواهد کرد

رئیس - آقای زعیم

زعیم - بنده خوشوقت هستم که عرایض من همان بیاناتی بود که آقای وزیر مالیه فرمودند بنده هم میخواستم همین نکته را تذکر بدم که خدمات شایان و سزاوار تقدیر مسیو مولیتر بجای خودش همانطور که از خدمات او قدر دانی میشود سزاوار است که از مسیو دکر کر هم قدر دانی بشود و چون مدت خدمت او هم در ایران بیست و دو سال است و سابقه زیاد دارد به تمام جزئیات کار و اخلاق اجزاء گمرک و میلیون بلژیکی کاملاً مطلع است او را بجای مسیو مولیتر انتخاب میکنند و با این مقدمه دیگر بنده این لایحه را زائد میدانم زیرا در لایحه سابق شصت و شش هزار تومان تصویب شده برای بازده نفر مأمورین بلژیکی که یکی از آنها مسیو دکر کر است و دیگر سلب احتیاج دولت را از این لایحه خاصه میکنند با آن همه قدر دانی که خود آقای وزیر مالیه از مسیو دکر کر نمودند این است که بنده که کفم با این لایحه مخالفم برای این بود که بنده این را اصولاً زائد میدانم دیگر بسته است بنظر آقایان

وزیر مالیه - برای توضیح باید خدمت آقایان عرض کنم که آن لایحه بازده نفر است و رئیس کل گمرکات که مسیو مولیتر بود جزو آن بازده نفر حساب نشده بود این دوازدهمی است و مسیو دکر کر که بابت خدمت

منصوب میشود بجای او است و ما اجازه داریم بکنفر را بیاوریم با حقوقی که از چهار هزار تومان تجاوز نکند و مسیو دکر کر حقوقش در ضمن خدمت بیشتر بوده و يك صرفه جوئی هم از این اعتبارات شده که برای ما هست و در ضمن يك اشتباهی که در مدت خدمت دکر کر کرده بودم اصلاح میکنم حالا که مراجعه میکنم میبینم نوزده سال و هشتاد و بیست و دو روز خدمت دارد نه بیست و دو سال

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی گرفته میشود بشور مواد آقایانکه شور مواد را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده اول مطرح است مخالفی ندارد؟

فیروز آبادی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - بنده چه ترتیب اثری بمخالفت هام داده شود یا نشود مخالفت خودم را عرض می کنم بنده نمیدانم بازده نفر را که اجازه گرفته اند دیگر رئیس علیحده برای چه خوب این را هم از همان بازده نفر معین کنند دیگر لازم نیست که بکنفر رئیس از خارج بیاورند

اعتبار مخبر کمسیون - آقای فیروز آبادی بتوضیحی که آقای وزیر مالیه فرمودند توجه فرمودند این بکنفر هم مثل همان بازده نفر است مسیو دکر کر هم در جزء بازده نفر مستخدمین فعلی دولت است و چون مسیو مولیتر میرود از نقطه سابقه و تجربه که این شخص دارد بهتر اینطور دانسته اند که خدمات مسیو مولیتر را او بدهد بگیرد همین ملاحظه هم دولت مسیو دکر کر را بجای مسیو مولیتر در نظر گرفته و رای اینکه خاطر آقایان مطمئن باشد و خوشوقت بشوند هزار تومان هم کمتر از مبلغ حقوقی که مسیو مولیتر میگرفت

برای او در نظر گرفته شده و باین ترتیب تصدیق میفرمایند که يك مبلغی هم صرفه جوئی شده است و نظر آقای هم از نقطه نظر صرفه جوئی رعایت شده است

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی گرفته میشود به ماده اول آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده دوم

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده دوم - به مأمور مزبور علاوه بر حقوق مذکوره در ماده فوق خانه یا انابیه مختصر که میزان کرایه ماهیانه آن بیش از هشتاد تومان نباشد داده خواهد شد

بعضی از نمایندگان - مخانی ندارد

دشقی - چرا؟ بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

دشقی - بنده خیلی تعجب میکنم از رفقا که فرصت نمیدهند اساسی موافق و مخالف خوانده شود که همینقدر که قرائت شد یکمرتبه میگویند مخالفی ندارد بالاخره بنده نفهمیدم که مسیو دکر کر را میخواهند از آلمان استخدام کنند آخر این که نمی شود بالاخره باید ما صحبت کنیم در صورتیکه مسیو دکر کر باشد چرا نه هزار تومان بدهند اگر این مبلغ را بخواهند بدهند باید بیست و چهار سال خدمت کند بعلاوه برای چه ماهی هشتاد تومان هم کرایه خانه بدهند؟ کسیکه نه هزار تومان حقوق میگیرد دیگر چرا ماهی هشتاد تومان هم کرایه خانه بدهند؟

وزیر مالیه - این قسمت انابیه و کرایه خانه عین قانون مصوبه مجلس است سابق برای مسیو مولیتر بود و حالا هم عیناً مبلغش همان است عبارتش هم همان است (انابیه مختصر و کرایه خانه) عین همان عبارتی است که در قانون سابق نوشته شده است و

بنده فقط تذکرا به آقای دشقی عرض میکنم که مستخدمین خارجی دیگری داریم که خانه و انابیه برایشان تهیه کرده ایم خیلی بیشتر از اینها هم تمام شده است و اینجا در واقع يك صرفه جوئی شده است.

رئیس - رأی گرفته میشود بماده دوم آقایانیکه موافقین قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد ماده سوم

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده سوم - در انقضای کنترات رئیس کل گمرکات یا در صورت فسخ آن معادل پانصد تومان بابت مخارج مراجعت باو داده خواهد شد ولی اگر کنترات مشارالیه در نتیجه اجرای ماده دوم قانون ۲۳۱ عقر ۱۳۰۱ راجع بشرايط اساسی کنترات مستخدمین خارجه فسخ شود حق مطالبه مبلغ مزبور فوق را نخواهد داشت

رئیس - آقای سید یعقوب

آقای سید یعقوب - آقای مخبر توجه بفرمایند مخالفت من راجع به عبارتی است که باید اصلاح شود در این جا نوشته است: (در انقضای کنترات رئیس کل گمرکات یا در صورت فسخ آن معادل پانصد تومان بابت مخارج مراجعت باو داده خواهد شد) يك مرتبه این است که فسخ از طرف دولت میشود اگر دولت فسخ کند باید بدهد اما اگر از طرف خودش فسخ بشود دیگر ندارد که چه باید کرد: بنده لایحه را دارم کاملاً مطالعه کرده ام و اینجا هم همراه میاورم و هر شب هم زودتر از همه هم میایم و مطالعه میکنم بنده عقیده ام این است در صورتیکه از طرف خودش فسخ شده باشد دیگر ما چرا پانصد تومان بدهیم؟

اعتبار - عرض کنم اینجا البته از طرف خودش که نوشته شده منظور این بوده که یا يك عذر موجهی باشد مثلاً اگر چنانچه در نتیجه خدمت ناخوس شد و نتوانست خدمت کند و تقاضای فسخ کنتراتش را

کرد البته دولت در آن موقع خرج مسافرت را به او خواهد داد ولی اگر چنانچه مطابق شرح قسمت آخر ماده که ملاحظه فرمودید در نتیجه اجرای ماده دوم شرایط اساسی کنترات را لغو و فسخ نماید و نخطی از حدود خودش بکشد در آن صورت حقوق مسافرت به او داده نمیشود و بدیهی است در صورتیکه بخواند بایک شرایط غیر موجهی کنتراتش را فسخ کند مشمول همین شرایط اساسی کنترات خواهد شد و به او حقی داده نمی شود

آقا سید بعقوب - نظر بنده تأمین شد.

رئیس - آقای دادگر موافقت؟

دادگر - بلی

رئیس - آقا حاج آقا رضا رفیع

حاج آقا رضا رفیع - موافقم

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای عدل

عدل - بنده عرض مختصری راجع بماده دوم داشتم و آن این است که طبیعی است این آدم اگر بعد از سه سال کنتراتش تجدید شد حقی از آن هزار تومان نخواهد داشت اما هزار تومان را در موقع مراجعت خواهد گرفت ولی این جا بکطوری تنظیم شده است که بعد از سه سال اگر تجدید شد باز آن هزار تومان را حق خواهد داشت.

اعتبار - این لایحه دولت است لایحه کمیسیون را مطالعه نفرمائید.

عدل - ببخشید اشتباه کردم

رئیس - آقایان موافقت با ماده سوم قیام فرمایند.

باز از لی بروند فلان قدر در صورتیکه ماهیچ لازم نداریم بخارج مسافرت آنها را با پول خارجه معین کنیم یا مثلاً نوشته اند اگر مدتها مریض بشود و بواسطه علت مزاج غیبت کند و نتواند پنجه ششاه حاضر شود نازه رضایت و موافقت رئیس کل گمرکات بابد اورا مرخص کنند و خیلی از این قبیل معایب هست لهذا بنده خواستم بطور کلی تذکر بدهم به آقایان که در کمیسیون ملاحظه فرمایند و این را بعد از این اساساً هیچوقت در کنترات ها يك ماده را که راجع بیک قانون است که خودش ده بیست سی ماده بوده است ننویسند و آنچه لازم است و در آنجا مطابق و مناسب قانون بعد هست عیناً بنویسند و لازم نیست تمام را در ضمن يك کلمه بنویسند برای اینکه مقتضیات و نظر وکلای این مجلس با آن مجلس فرق میکنند و خیلی چیزهای دیگر هم هست که ما در ضمن این يك کلمه همه آنها را تصدیق میکنیم بدون اینکه مطالعه کرده باشیم و این قسمت را هم که عرض میکنم تذکری است برای آئینه و الا خود بنده تمام آن قانون را ملاحظه کردم و بطور کلی برای رئیس آنها بد نیست ولی راجع بسایرین مناسب نیست البته باین لایحه هم رای میدهم اما خوب است آقایان این نکته را در آئینه رعایت فرمایند.

وزیر مالیه - این تذکری را که آقای تقی زاده میدهند شاید ظاهرش خیلی منطقی بنظر میآید ولیکن به يك چیزی اگر توجه فرمایند آن وقت تصدیق خواهند کرد که این زبانی که دولت پیشنهاد میکند و کمیسیون هم تصویب مینماید عیبی ندارد حالا میخواهند طور دیگر هم فرمایند اشکالی ندارد آن مطلب چه چیز است این است قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ در کلیه شرایط استخدام اتباع خارجه فقط چیزی را که قائل شده که بایستی رای داده شود ملیت و شرایط خدمت و حقوق است جزئیات آن از قبیل ناخوشی و غیره اینها را بنظر دولت واگذار کرده است. ولی چون يك قانونی در

۲۴ خرداد ۳۰۴ از مجلس گذشته و يك قسمت از آن شرایط فرعی را که میباید دولت بر طبق قانون ۲۳ عقرب معین کند در آن قانون معین شده و دولت هم با آن قانون موافق بوده برای احترام آن قانون و بالاخره برای اینکه نظر مجلس هم در این مطالب بوده باشد عبارت ۲۴ خرداد در اینجا نوشته شده است و اینکه راجع بخرج سفر و راه و اینها میفرمایند البته این مطالب با شرایطی که ما در این دو قانون معین کرده ایم از بین میبرد زیرا ما خرج سفر را در اینجا معین کرده ایم و دیگر مطابق آن قانون خرج سفر داده نمیشود و بالاخره این که نوشته شده است (سایر شرایط) یعنی شرایطی که در این قانون مذکور نیست باید مطابق قانون ۲۳ عقرب آن شرایط را دولت معین کند و بنا بر این اشکالی نخواهد داشت

رئیس - آقای دادگر و آقای رفیع موافقت؟

(گفتند بلی)

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رای میگیریم ماده چهارم آقایان موافقت

قیام فرمایند

اغلب قیام نمودند

رئیس - تصویب شد. مذاکرات راجع بکلیات است

مخالفتی ندارد؟

فهیمی - بنده عرض دارم

رئیس - مخالفید بفرمائید

فهیمی - بلی مطلبی را که آقای تقی زاده اظهار کردند و آقای وزیر مالیه يك جوانی دادند چون مخالفت داشت با قانون عقرب بنده لازم دانستم يك توضیحی عرض کنم و در آن قانون چهار چیز را موکول به تصویب مجلس کرده است یکی ملیت. یکی حقوق یکی مدت خدمت یکی سایر شرایطی که مستلزم خرجی باشد آن قسمتی که آقای تقی زاده راجع بخرج راه فرمودند اینها جزء مخارجی

است که اعم از خرج سفر و غیره باید بتصویب مجلس برسد چون این مذاکره در اینجا شد بنده خواستم این تذکر را بدهم که ناگفته نماند

رئیس -- مخالف که نبودید؟

فهیمی - خیر

رئیس -- رای گرفته میشود به این چهار ماده باورقه

آقایان موافقین ورقه سفید والا کبود میدهند

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمد ۷۹ ورقه سفید تعداد شد)

رئیس -- عده حاضر ۱۰۴ با ۷۹ رای تصویب شد

اسامی رای دهندگان

آقایان: فومنی - فرهمند - عصر انقلاب - امام جمعه شبراز - دشتی - دادگر - بدر - شیروانی - اسفندیاری نوبخت - خطیبی - بنی سلیمان - ملک مدنی - عمادی - بهار - حاج میرزا مرتضی - دکتر رفیع امین - بالیزی - میرزا ابراهیم آشتیانی - شیخ الاسلام ملابری - ثقة - الاسلامی - طباطبائی دیبا - عباس میرزا - موقر - احتشام زاده - ابلخان - زوار - جلائی - شریعت زاده میرزا عبدالله خان وثوق - جمشیدی - کی استوان - سید حسین آقایان - پور تیمور - باسائی - خواجهوی - محمد آخوند - دکتر سنک - حیدری - حاج میرزا حبیب الله امین - مسعود - فهیمی - ذوالقدر - میرزا عبدالحسین دولشاهی - اعتبار - سید کاظم - افسر - آیه الله زاده خراسانی - ساکینیان - کازرونی - اسعد - خوئی - معظمی - لبقوانی - مولوی - اسکندری - عدل - زارع مفتی - مقدم - افشار - محمد ولی میرزا - میر ممتاز - طاهری - ملک آرائی - وکیلی طباطبائی - ابراهیمی - فرشی - دیوان بیگی - تقی زاده - جهانشاهی - دکتر مصدق حقنویس - محقق - دکتر لقمان - نگهبان - ضیاء - ارباب کیخسرو -

رئیس -- پیشنهادی رسیده است قرائت میشود

(اینطور خوانده شد)

پیشنهاد آقای بهبهانی

بنده ختم جلسه را پیشنهاد مینمایم و نیز پیشنهاد مینمایم

شب پنجشنبه هم تعطیل باشد

رئیس -- آقای بهبهانی

بهبهانی - البته آقایان تصدیق میفرمایند که این ایامی و ایام تعطیل است و همه سال هم در این ایام تعطیل بوده ولی بواسطه اینکه گفتند دولت يك کار های مهمی دارد امشب هم مجلس منعقد شد و اندازه که باید کار کند کرد و سه قانون مهم گذرانید در اینصورت جا ندارد که مجلس دیگر امتداد داشته باشد لهذا بنده پیشنهاد ختم جلسه را کردم و اما شب پنجشنبه چون متصل بروز چهار شنبه است و روز چهار شنبه هم قتل است و روز قتل هم حقیقه يك احترامات فوق العاده دارد از این جهت بنده پیشنهاد کردم که شب پنجشنبه هم مجلس تعطیل باشد و البته آقایان تصدیق میفرمایند که این امورات در عرف هم يك منظره های عجیبی پیدا میکند در اینصورت بنده تصور میکنم که آقایان هم موافقت بفرمایند که امشب جلسه ختم شود و شب پنجشنبه هم مجلس تعطیل باشد

رئیس -- آقای دکتر سنک

دکتر سنک - يك لایحه است که خاطر محترم آقایان هم مستحضر است و راجع بنکاهداری يك مشت صغار است بنده پیشنهاد کردم و بحضور مبارک آقا هم عرض کردم اگر موافقت بفرمایند مطرح شود

معاون وزارت معارف - لایحه که راجع باستخدام رئیس دار المعلمات است سدر روز است تمام شده و امروز هم اخطار کرده اند که پس از انقضاء اینمدت باوریا مراجعت خواهند کرد چون ممکن است اسباب اختلال امور مدرسه بشود این است که بنده استدعا میکنم آقایان موافقت بفرمایند که این موضوع مطرح شود

وزیر مالیه - بنده همانطور که آقای بهبهانی اظهار

فرمودند البته مخالفی ندارم با اینکه مجلس ختم شود و در ضمن تأیید میکنم اظهار لقای معارف وزارت معارف را برای اینکه این ماده يك چیز مختصری است و بنده خیال میگردم شاید دو جلسه دیگر داشته باشیم برای آخر سال بنده مصمم بودم استفاده کنم از جلسه آتیه و خیالم این بود که دو جلسه باشد قبل از انقضاء سال برای اینکه مواد قانون بودجه را تقاضا کنم مطرح شود و تصویب شود حالا با این ترتیبی که پیش آمده است البته تصویب این مواد قبل از انقضای این سال شاید فرصت نشود و در بین آن مواد يك ماده هست راجع به عیدی مستخدمین جزء و جزء مواد قانون بودجه است بنده میخواستم بپرسم که اگر آقایان تصور میفرمایند که فرصت نخواهد شد تقاضا کنم که این ماده تجزیه شود و مطرح شود و اگر فرصت میشود که بنده عرضی ندارم

بعضی از نمایندگان - جلسه خواهد بود

رئیس -- آقای رفیع

رفیع - بنده موافقم - با پیشنهاد آقای بهبهانی که شب پنجشنبه تعطیل شود تعطیلی که فلسفه داشته باشد همه موافقتند ولی تعطیلی بی فلسفه را هیچکس موافقت نمیکند و بالاخره این پیشنهاد آقا چون فلسفه داشت برای احترام قتل ما همه موافقت میکنیم بنا بر این آقا هم موافقت بفرمایند که شب شنبه جلسه بشود که این قسمت کارها تمام شود

رئیس -- آقایانی که این پیشنهاد را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد . پیشنهاد آقای شیروانی

(اینطور خوانده شد)

جلسه آتیه را روز پنجشنبه هفتم فروردین سه ساعت و نیم قبل از ظهر پیشنهاد مینمایم

شیروانی - آقای آقا سید یعقوب چون اجازه

گرفته اید عرایض بنده را گوش بدهید آقای سید یعقوب - میدانم میخواهید بروید مشهد شیروانی - بله جناب که میخواهم بکنم عرض می کنم در ضمن این تعطیل که تقریباً پنجروز است و تعطیل عید نوروز که هفتروز است يك جلسه ما میتوانیم داشته باشیم در صورتیکه این دو قسمت تعطیل را وقتی که با هم جمع کنیم هر کس از وکلایك گرفتار بهائی دارند میخواهند مسافرت کنند و از برای يك جلسه دو تعطیل را ما از هم پاره میکنیم که از هیچکدامش نشود استفاده کرد بنا بر این خوب است آقای آقا سید یعقوب و سایر آقایان هم موافقت بفرمایند که ما از این دو تعطیل استفاده کنیم و بنده تصور میکنم که يك جلسه تعطیل انقدرها ضرری به مملکت وارد نیآورد دیگر بسته است بنظر آقایان

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده اولاً از مقام ریاست استدعا میکنم امر بفرمایند مجلس ساکت شود که بنده عرایضم را عرض کنم آقایان تصدیق میفرمایند که همه ساله قبل از سال آتیه بودجه مجلس میگذشته است و هنوز بودجه مجلس مطرح نشده است ثانیاً الان بود که آقای وزیر مالیه پیشنهاد کرد که آقایان موافقت بفرمایند راجع بعیدانه مستخدمین سرپائی نه داده شود و آقایان هم قبول کردند که جلسه دیگر باشد بعلاوه الان آقای رفیع فریاد میزد و به آقای بهبهانی التماس میکرد که شب شنبه یکشنبه را موافقت با ماها بکنند که این لوایح بگذرد دیگر اینکه بنده کاملاً موافقم که حضرتعالی اجازه بگیریید و به مشهد بروید و بنده هم جلو تر از همه رای میدهم ولی باید بدانید که چهار پنج فقره امتیازات است که باید تمام شود امتیاز چراغ برق است امتیاز چاه آرزین است لااقل راجع بمستخدمین را موافقت بفرمایید که مطرح شود و ننی و اثبات آن معلوم شود

رئیس -- پیشنهاد دیگری که مقدم است باید قرائت شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای دشتی

بنده پیشنهاد میکنم جلسه آئینه شب یکشنبه ۲۷ اسفند بوده و تا آخر اسفند مرتباً جلسات منعقد گردد دشتی - بنده معتقدم که جلسات مجلس نباید از لحاظ خصوصیات و شخصیات منعقد و تعطیل شود جلسات مجلس باید از لحاظ مصالح عمومی مملکت و حوائج عموم مملکت معین گردد. عرض میکنم که شب پنجشنبه بقول آقای بهبهانی متصل بقتل است و باید تعطیل شود. اما ما از شب یکشنبه تا شب عید میتوانیم سه جلسه بکنیم و در این سه جلسه میتوانیم بکسب از لواج دولت را بگذرانیم بودجه مجلس را هم بگذرانیم و بالاخره وظایف خودمان را انجام دهیم و برای بعضی از رفقمان هم که نخواهند بمشهد مشرف شوند جای دیگر بروند با کمال افتخار اجازه بهشان میدهم

رئیس - آقای زوار هم پیشنهاد کرده اند که شب

شنبه جلسه باشد بدو آ رای میکنیم به پیشنهاد آقای دشتی آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. رای دادید به ختم جلسه فعلاً بابتی آقایانیکه روز عید شرفیابی حاصل خواهند کرد بقرعه معین شوند
آقا سید یعقوب - جلسه که داریم
رئیس - بلی صحیح است

وزیر مالیه - دو فقره لایحه است تقدیم می شود یکی راجع به دیون تصویب شده است یکی راجع بوضع يك مالیات بلدی است راجع به تفریح کاهها و نمایشگاهها رفیع - استدعا میکنم از مقام ریاست برای این که آقایان مطلع باشند جلسه آئینه را معین فرمایند
رئیس - شب یکشنبه

(مجلس پنجساعت و ربع از شب گذشته ختم شد)

قانون

اجازه استخدام یازده نفر مأمور بلژیکی جهت اداره کل کمرکات ایران

مصوب ليله بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که در انقضاء مدت کنتترات مستخدمین بلژیکی که فعلاً در اداره کل کمرکات خدمت مینمایند یازده نفر مأمور بلژیکی برای مدت سه سال کنتترات کنند و نیز وزارت مالیه میتواند مامورین مزبور را از میان مستخدمین فعلی انتخاب کند

ماده دوم - برای حقوق مامورین مذکور در ماده فوق بوزارت مالیه مبلغ شصت و شش هزار و سیصد و ده تومان اعتبار داده میشود

ماده سوم - در صورتیکه مستخدم کنتترات شده مستخدم جدیدی باشد حقوق سالیانه او نمیتواند از چهار هزار تومان تجاوز کند

ماده چهارم - سایر شرایط کنتترات مامورین بلژیکی بموجب قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ راجع با آخرین کنتترات مستخدمین بلژیکی کمرک تعیین خواهد شد

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه ليله بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا

قانون

اجازه استخدام یک نفر بلژیکی جهت ریاست کل کمرکات

مصوب بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی

ماده اول - بدوات اجازه داده میشود که از اول فروردین ۱۳۰۷ تا مدت دو سال یک نفر مأمور بلژیکی برای ریاست کل کمرکات استخدام کند - حقوق سالیانه مأمور مزبور نه هزار تومان خواهد بود.

ماده دوم - بمأمور مزبور علاوه بر حقوق مذکوره در ماده فوق خانه یا آئینه مختصر که میزان کرایه ماهیانه آن بیش از هشتاد تومان نباشد داده خواهد شد

ماده سوم - در انقضاء کنتترات رئیس کل کمرکات یا در صورت فسخ آن معادل پانصد تومان بابت مخارج مراجعت باو داده خواهد شد ولی اگر کنتترات مشارالیه در نتیجه اجرای ماده دوم قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع بشرایط اساسی کنتترات مستخدمین خارجه فسخ شود حق مطالبه مبلغ مزبور فوق را نخواهد داشت

ماده چهارم - دوات سایر شرایط کنتترات مستخدم مزبور را بر طبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ و ۲۴ خرداد ۳۰۴ معین خواهد کرد

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه ليله بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی : حسین پیرنیا

****

قانون

راجع بصدی سه عایدات وصولی انحصار قند و شکر و مالیات راه از سنه ۱۳۰۵

مصوب ليله بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از اول ۱۳۰۶ مبلغ ۲۹۷۲۹۷۲۹۵۲ قران که معادل صدی سه عایدات وصولی انحصار قند و شکر و مالیات راه در ۱۳۰۵ است برقم بودجه ۱۳۰۴ اداره کمرک بعنوان صدی سه اضافه نموده و مخارج وصول مالیات حق الثبت را نیز از همین محل بردارند اعتبار مزبور از هر حیث تابع قوانین مربوطه بوجوه عمومی خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه ليله بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی حسین پیرنیا